

ОРЛИН ТОДОРОВ
ВСТЪПИТЕЛНИ ДУМИ И
БЛАГОДАРНОСТ

chitanka.info

Тази книга е посветена на старогръцката античност. Тя е съставена от текстове, писани през последните няколко десетилетия и публикувани в основни книги на професор Богдан Богданов, като „Мит и литература“, „История на старогръцката култура“, „Промяната в живота и текста“, „Отделно и заедно“ и други, които са добре известни и извънредно влиятелни сред научните и интелектуални среди. Казано просто, книгата е замислена и осъществена като сборник (reader), който обаче не се стреми да представи хронологично творчеството на автора, нито последователно да илюстрира разработвани от него идеи или теоретични посоки. Обединителният принцип тук е общата тематика и специфичният изследователски подход, прилаган в редица негови изследвания, посветени на културата, обществото и литературата в Древна Елада. Затова и границите на тази книга се разполагат около антропологичния прочит, характерен за подбраните текстове, откъдето, както ми се струва, тя получава своята автономност и удържа своята идентичност като *сборник по културна антропология на античността*.

Общата тематика, изразена в заглавието на книгата, е конкретизирана в специфични изследователски зони, означени в петте части на книгата, а отделните текстове към всяка част представляват както завършени проучвания на даден проблем, така и градивни елементи от цялото. Например „Орфей — героят посредник“ като изследване на ролята и функцията на един митичен персонаж, но и като екземплярен елемент от изграждането на по-широката тематика за мита и идеологията изобщо.

Антропологичният подход от своя страна представлява опит за цялостно разбиране на отделни човешки култури и специфични социални форми, базирани на интерпретацията на текстове, вярвания, практики и институции от гледна точка на една обобщена логика на човешкото мислене и репрезентация.

Въпреки че антропологичният анализ по дефиниция е мощно повлиян от „класическата епоха на включения наблюдател“ и често се базира на един тип етнографско настояще, свързано с данните, събирани в съвременни на изследователя човешки колективи, синхронността не е единственият му прерогатив. Съзвучна с този стил, но и ограничена от историчния характер на своя обект, антропологията на античността предлага сложно взаимодействие между синхронното и

диахронното. От една страна, остава внимателна и привързана към историческите реконструкции, от друга обаче, допуска една трансисторична перспектива, изграждаща отношения на аналогия, допълнителност и взаимопроникване между древност и съвременност, примитивност и класика, базирани на универсалните приемания за човека като деятел и за културата като система от значения.

Затова и в тази книга културата се разглежда като комуникативна среда, която предлага „фиксираны изречения“, открити за конкретно познание, защото могат да бъдат четени като текст. За да бъдат разбирани, е необходимо както детайлно знание за елементите и реалните на местния контекст, така и интерпретативно усилие, което създава възможност за участие в един общ свят на човешката култура, предлагащ хоризонти на смисъла.

Без съмнение всеки текст притежава известна автономност по отношение на присъствието и на реално случващото се, и в него на мястото на събитията и преживяването застават значенията, фиксирани в записи, материални следи и истории. Антропологичната интерпретация, използвана от професор Богданов обаче, остава чувствителна към „нечистото“ смесване на текста и социалното, опитва се да открие процедури, чрез които да представи как формите на мислене и репрезентацията или, както биха се изразили френските антрополози на античността, как „въображаемостта“ е проникнато и „утежнено“ от социалното под формата на практики и институции.

Поради всичко това читателят държи в ръцете си един значим по своята плътност и обхват опус, способен да ни потопи както в рафинираното проучване на детайли, така и в един жив и разнообразен свят на смисли, произведени в културата, задава основните параметри на собственото ни мислене и цивилизация.

Искам да изразя искрената си благодарност на хората, които направиха много за реализацията на този сборник.

Преди всичко на Богдан Богданов, който, освен че най-благородно предостави всичките си текстове, посветени на античността, участва на всички етапи на осъществяване на този проект, с идеи, предложения и конкретна редакторска помощ, но най-

вече с мъдра и проникновена диалогичност, на която е способен само той.

Благодаря на Веселина Василева от Нов български университет, която положи огромни усилия при сканирането и обработката на текстовете. На Росица Николова, която помогна много за оцялостяването и попълването на пропуските в този голям и разнороден труд. И както винаги — на екипа на Издателска къща ЛИК, който по прекрасен начин устоява позициите на едно специализирано, научно издателство.

Орлин Тодоров

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.